

Elementarz
dobrych
manier

GREG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

Grzegorz Strzeboński

Elementarz
dobrych

manier

REG
WYDAWNICTWO EDUKACYJNE

**Grzegorz
Strzeboński**

Redaktor prowadzący:
Agnieszka Antosiewicz

Korekta:
Paulina Roszak-Niemirska, Karolina Rymut,
Maria Zagnińska

Ilustracje:
Kalina Zatoń
Zdjęcia: AlesiaKan, s. 47; Artsplav, s. 51; Boumen Japet,
s. 16; Gemenacom, s. 42; khamiak, s. 12; kikovic, s. 6;
LightField Studios, s. 24; Maria Evseyeva, s. 45; Monkey
Business Images, s. 48; Oksana Kuzmina, s. 22, 32,
52, 55; Oksana Shufrych, s. 26; Ozgur Coskun, s. 15;
Photographee.eu, s. 60; ReVelStockArt, s. 4-62; spass,
s. 39 / Shutterstock.com

ISBN: 978-83-7517-567-7

© Copyright by Wydawnictwo GREG® Sp. z o.o.

Wydawnictwo GREG®
ul. Klasztorna 2B
31-979 Kraków
tel. (12) 680 15 50
www.greg.pl

Księgarnia internetowa: www.greg.pl

Znak firmowy GREG® zastrzeżony
w Urzędzie Patentowym RP.
Wszystkie prawa zastrzeżone.
Żadna część niniejszej publikacji nie może
być reprodukowana lub przedrukowana
bez pisemnej zgody Wydawnictwa GREG®.

Layout i skład:
Pracownia Register

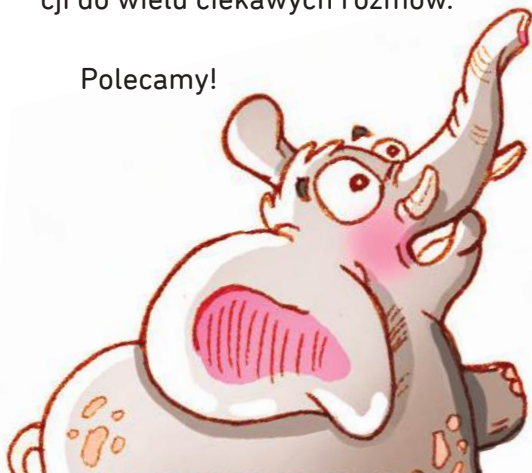
Okładka:
Aleksandra Zimoch
Wykorzystano zdjęcie:
[bernashafo / Shutterstock.com](http://bernashafo/Shutterstock.com)

Wstęp

Dobre wychowanie to klucz otwierający wiele drzwi. Sprawia, że potrafimy poradzić sobie w różnych sytuacjach, zjednać sobie sympatię i pomoc innych. Dlatego staramy się, by dzieci od najmłodszych lat uczyły się dobrych manier – również im są one potrzebne, zarówno w sytuacjach wśród rówieśników, jak i między dorosłymi. Jednak ta nauka bywa nietatwa, gdyż wiele z obowiązujących reguł trudno jest dzieciom wytłumaczyć.

Pomoże w tym *Elementarz dobrych manier* – książka, która za pomocą wesołych wierszyków przedstawia podstawowe zasady dobrego wychowania, **skierowane już do dzieci w wieku przedszkolnym**. Każdemu wierszykowi towarzyszy zabawna ilustracja lub zdjęcie. Dziecko bez problemu zapamięta, jak zachowywać się **w domu, w przedszkolu, w towarzystwie, przy posiłku, jak się przywitać i pożegnać**. Dodatkowa krótka wskazówka przy każdym wierszyku, jak należy postępować i dlaczego właśnie tak, dostarczy inspiracji do wielu ciekawych rozmów.

Polecamy!

Autor
i Wydawnictwo GREG

„Dzień dobry” mów do kobry

Straszne są zwyczaje kobry.
Gdy nie powiesz jej „dzień dobry”,
Może Ciebie sykiem przegnać.
Gdy zapomnisz się pożegnać,
To narazisz własne zdrowie.
„Dobry wieczór” gdy nie powiesz,
Możesz poczuć ból prawdziwy.
Jeśli chcesz wyjść z tego żywy,
Mów „dzień dobry”, „do widzenia”.
Kobra bardzo to docenia.

Kiedy widzisz znajomego
dorostego, powiedz „dzień dobry”.
Kiedy się z nim żegnasz –
„do widzenia”. Rób tak też, gdy
wchodzisz np. do gabinetu lekarza,
dentysty albo do fryzjera.

Wilczki i dorośli

Małe wilczki, gdy podrosły,
To mówią do dorosłych
Na „ty” albo po imieniu.
Nie przystoi to grzecznemu!
Dziś są dobrze wychowane:
Starszych zwa „panią” lub „panem”.

MÓWIENIE
„PAN” I „PANI”
DO STARSZYCH

Do osób dorosłych grzecznie jest mówić „proszę pani”, „proszę pana”.
Po imieniu zwracaj się do innych dzieci.
Na „ty” możesz mówić tylko do dorosłych z rodziny – mamy, taty, babci, wujka, cioci – jeśli się na to zgodzą.

Powitanie misiów

W dzikich górach spotkały się
Dwa pluszowe wielkie misie.
Tydzień drapią się w ubranie:
Jak rozpocząć to spotkanie?
Wreszcie starszy puścił mapę
I młodszemu podał tapę.
Zapamiętaj dla wygody:
Starszy dłoń podaje młodemu.

PODAWANIE DŁONI
WEDŁUG WIEKU

Na pewno już zauważyłeś, że często ludzie witają się lub żegnają przez podanie sobie dłoni. Jeżeli ktoś dorosły poda Ci rękę, podaj mu swoją (prawą). Pamiętaj, że pierwszy możesz podać rękę tylko osobie w swoim wieku.

Kangur z łapami w kieszeniach

Kangur, kiedy wodę siorbie,
Zwykle trzyma łapy w torbie.

To przypadłość jest nabyta,
Ma ją też, kiedy się wita.

Tłumaczyła ciocia Stenia,

By nie trzymał łap w kieszeniach,

Lecz kangura to nie zmienia,

Bo ma torbę bez kieszeni.

RĘCE W KIESZENIACH

Czasem chowamy ręce do kieszeni,
kiedy jest zimno i marzną nam
dłonie. Jednak jeżeli z kimś
rozmawiasz, wtedy nie trzymaj
rąk w kieszeniach, to niezbyt
eleganckie.

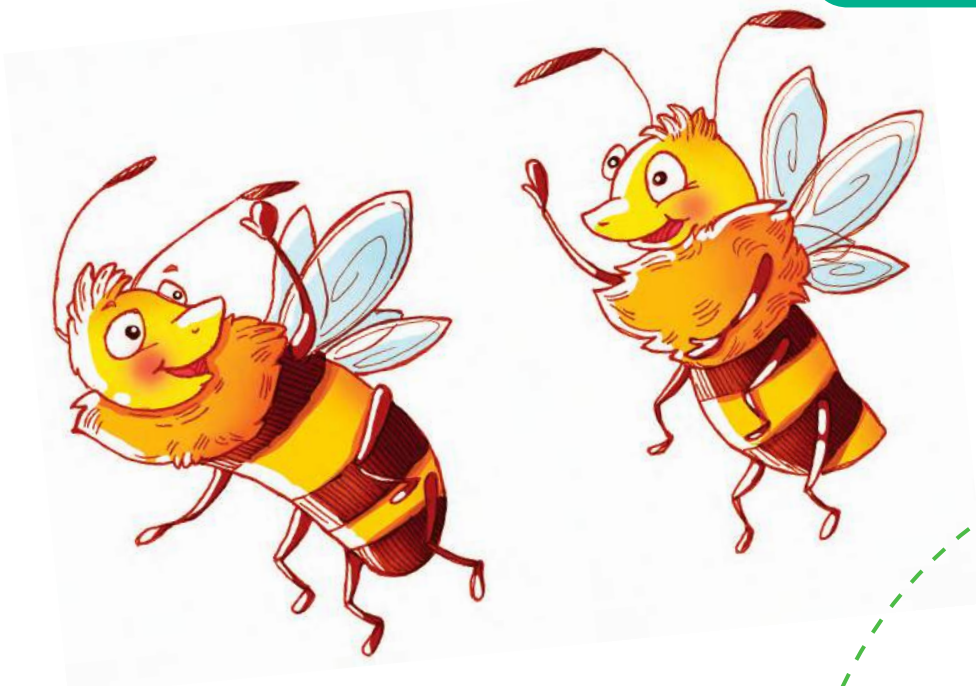
Jak się kłania padalec

Bardzo smuci to padalca,
 Że żadnego nie ma palca,
 Bo beznogą jest jaszczurką.
 Kiedy petznie przez podwórko,
 Gdzie znajomych grupa tupie,
 Chciałby dłoń uściskać grupie,
 Witać wszystkich przy piwonii,
 Lecz nie może – nie ma dłoni,
 Więc wygina się w ukłonie,
 Petznąc dalej przez piwonie.
**Dłoń podajesz – uczą w domu –
 Podaj wszystkim. Lub nikomu.**

WITANIE SIĘ
 UŚCISKIEM DŁONI

Kiedy witasz się, podając znajomym dłoń,
 to podaj każdej osobie po kolei. Jeżeli
 kogoś pominiesz, będzie mu przykro,
 a nawet może poczuć się obrażony.
 To tak, jakbyś mówił, że go nie lubisz.
 Możesz też witać się bez uścisków dłoni.

Gdy pszczołka wychodzi

Powtarzała pszczoła w kółko
Swojej córce: – Moja pszczołko,
Gdy wychodzisz, mów, kochanie,
Kilka słów na pożegnanie.

**Powiedz innym, boś nie gapa,
„Do widzenia”, „cześć” lub „pa pa”,
Dłoń uściśnij wszystkim wkół,
Wtedy będziesz grzeczną pszczołą.**

Kiedy żegnasz się
z grupą znajomych,
powiedz „cześć”
albo „do widzenia”.
Jeżeli chcesz podać
na pożegnanie dłoń,
to pamiętaj, żeby
podać ją każdemu.
Wychodzenie
bez słowa jest
nieuprzejme.

ŻEGNANIE SIĘ

Palczak paskudny

Palczak, król niegrzecznych stworków,
Wsadza palce do otworków,
Raz widzieliśmy nawet prosię,
Jak publicznie dłubał w nosie!
Obrzydliwa to metoda,
Nikt mu łapki nie chce podać.
Czas powiedzieć mu do słuchu:
Nie dłub w zębach, nosie, uchu!

Dłubanie w nosie, grzebanie w uchu i w zębach to bardzo nieładne zachowania. Nie rób tego, kiedy jesteś w towarzystwie. Nikt nie ma ochoty bawić się z kimś, kto przed chwilą dłubał w nosie!

DŁUBANIE
W NOSIE

Nauka dla bąka

Bąk, co się po łące błakał,
Bardzo głośno puścił bąka.

Usiadł i nogami macha:

– Bąk za bąkiem! Ha ha ha ha!

Patrzą myszy z nor czeluści:

– Kto tu tego bąka wpuścił?

Szepczą kwiaty znad rabatki:

– Śmiać się z bąków? Ładne kwiatki!

Bąk zrozumiał, co się dzieje,

Że nikt inny się nie śmieje,

I zawstydził się kompletnie.

Musisz puścić? Puść dyskretnie.

PUSZCZANIE BĄKÓW

Puszczanie bąków to normalna sprawa, staraj się robić to w odosobnieniu. Czasem zdarzy się to w towarzystwie. Wśród znajomych lub w domu warto przeprosić. W sytuacji oficjalnej zachowuj się tak, jakby to się nie stało. Jeżeli usłyszysz, że zdarzyło się komuś innemu, nie śmiej się, nie zatykaj nosa, nie wytykaj go palcami i nie zawstydzaj przed innymi. Udawaj, że nie słyszysz.

BEKANIE

Bekanie może wydawać się śmieszne, ale innych wcale nie bawi. Dlatego nie bekaj celowo i na cały głos. A jeśli zdarzy się to przez przypadek, zastoń buzię i przeproś.

Bekas na plaży

Brzegiem morza, w dzień pogodny,
Kroczył bekas, ptaszek wodny.

Wokół ptaki. Każdy czekał,

Aż ten bekas będzie bekał.

Błaga żuraw w pierwszym rzędzie:

– Beknij, proszę, śmiesznie będzie.

Bekas tylko spojrzał smętnie:

– **Bekać jest po prostu wstrętnie!**

Musisz beknąć? No to siup:

Beknij cicho, zastoń dziób.

Paskudna małpa

Małpa aż ze szczęścia sapie,
Kiedy się po pupie drapie,
Gapie się zebrali licznie,
Bowiem drapie się publicznie.
Mają gapie miny głupie –
Ręka małpy wciąż na pupie –
Kilku z nich dostało mdłości.
Wybierz inne przyjemności.

DRAPANIE SIĘ
PO PUPIE

Jest wiele rzeczy,
których nie należy robić,
gdy widzą Cię inni ludzie, bo to dla nich
niemiły widok. Na przykład drapanie się
po pupie lub poprawianie majtek –
nie rób tego na ulicy, w przedszkolu,
w sklepie, na poczcie.

Chusteczka mopsika

Ma rodzinka niezły klopsik
 Z pieskiem, co się zowie Mopsik.
 Wciąż się ślini albo charka
 I wypluwa, co wysmarka.
 Wreszcie wściekli się rodzice:
 – Mopsie! **Nie pluj na ulicę!**
 Pies zawstydził się troszeczkę,
 Po czym pobiegł po chusteczkę.

PLUCIE
 I SMARKANIE

Zawsze miej przy sobie chusteczkę do nosa. Możesz nią wyczyścić nos albo wypluć to, co zebrato Ci się w gardle. Plucie i smarkanie na chodnik jest bardzo nieeleganckie.

Brzydki zwyczaj szakala

Szakal, ten nieznośny brzydał,
Bierze cudze, bo się przyda.
Choć używa, a nie kradnie,
Wszyscy mówią: – To nietadnie,
Cudze brać to nie igraszka,
Nikt tu nie chce złodziejaszka!
Nie zachowuj się jak zwierzę,
Spytaj, zanim coś zabierzesz.

Jeśli coś bardzo Ci się podoba i chcesz obejrzeć albo chwilę się pobawić, zapytaj o zgodę. Nie każdy lubi, gdy ktoś inny dotyka jego rzeczy. Jeśli komuś coś zabierzesz bez pytania, będzie mu przykro. Może nawet pomyśleć, że ta rzecz mu zginęła albo ktoś ją ukradł.

PROSZENIE O POZWOLENIE
NA WZIĘCIE CZEGOŚ

Nagła potrzeba

Piesek Lejek, drodzy moi,
Robi siusiu tam, gdzie stoi.
Lejek może, trudna rada,
Ale Tobie nie wypada.
W tej niełatwej sytuacji
Najpierw szukaj ubikacji,
Gdy jej nie ma, cóż...
To znaczek,
Aby **schować się za krzaczek.**

SIKANIE
W MIEJSCACH
PUBLICZNYCH

Jeśli chce Ci się sikać, poszukaj
toalety. Jeżeli jej nie ma albo
jest daleko, a Ty już nie możesz
wytrzymać, schowaj się gdzieś, gdzie
nie będziesz widoczny. To intymna
chwila i nie powinieneś wystawiać się
wtedy na widok publiczny.

Nieudane ciasto

Patrzy nornik na zakalec
I nerwowo gryzie palec,
Piec zakalec miał piernika
To porażka dla nornika.
Przez te nerwy z każdej strony
Ma paznokcie obgryziony.
Gdy cię denerwują bzdurki,
Chrup marchewkę, nie pazurki.

OBGRYZANIE PAZNOKCI

Obgryzanie paznokci sprawia, że potem mogą urosnąć krzywo, a nawet mogą boleć palce. A jeśli ręce były brudne – można się ciężko rozchorować. Oprócz tego obgryzione paznokcie nie są ładne. Warto walczyć z tą skłonnością!

Punktualny ślimak

Ślimak, zwierzak dość banalny,
 Stara się być punktualny:
 Aby dotrzeć na czereśnię,
 Rusza w drogę miesiąc wcześniej.
 Po miesiącu, przy jabłoni,
 Że się spóźni trochę – dzwoni.
 Szepczą o nim leśne echa.
Punktualność – piękna cecha!

Zwykle umawiamy się z kimś na określoną godzinę. Zaplanuj przygotowanie i wyjście tak, aby zdążyć na czas. Jeżeli coś się stało i dlatego się spóźnisz, zadzwoń i o tym powiedz. Czekanie bywa denerwujące, do tego czekający może poczuć się zlekceważony.

PUNKTUALNOŚĆ

Spis treści

POWITANIE • POŻEGNANIE

- 4 „Dzień dobry” mów do kobry
- 5 Wilczki i dorośli
- 6 Powitanie misiów
- 7 Kangur z łapami w kieszeniach
- 8 Jak się kłania padalec
- 9 Gdy pszczółka wychodzi

GRZECZNOŚĆ OGÓLNA

- 10 Palczak paskudny
- 11 Nauka dla bąka
- 11 Bekas na plaży
- 12 Paskudna małpa
- 13 Chusteczka mopsika
- 14 Brzydki zwyczaj szakala
- 15 Nagła potrzeba
- 16 Nieudane ciasto
- 17 Punktualny ślimak
- 18 Struś niszczyciel
- 19 Chomik sknerus
- 20 Tygrys kłamczuszek
- 21 Orangutan i pirania

DZIĘKUJĘ • PRZEPRASZAM • PROSZĘ

- 22 Nietoperz – gbur
- 23 Gęś, co nie zna słowa „proszę”
- 24 Uprzejma szynszyla
- 25 Kuna na poczęstunku
- 25 Prezent dla pingwina
- 26 Zaczarowana sowa
- 27 Grzeczny krokodyl
- 28 Jak łoś potrafić zająca
- 29 Zaproszenie od kawki
- 30 Nosorożec w tłumie
- 31 Baran-taran

PRZY POSIŁKU

- 32 Brudne ręce świnki
- 33 Obiad u kwoki
- 34 Myszki przy stole
- 35 Drugie danie słonika
- 36 Grzeczny jeżyk
- 37 Nieudana rozmowa misia
- 38 Młazujący wilczek
- 39 Sztućce są potrzebne
- 40 Obiad wróbelka
- 41 Gafa żółwia

W DOMU

- 42 Pracowity szop
- 43 Ubranka kotka
- 44 Zniknięcie pasty do zębów
- 45 Katastrofa królika
- 46 Bałagan u surykatki
- 47 Myszka Superpułdo
- 48 Zmartwienie mamy Puszka
- 49 Foka w łazience
- 50 Gdzie szczurek chodzi piechotą
- 51 Problem z ręcznikiem

W PRZEDSZKOLU

- 52 Połamana piszczałka
- 53 Nauczka dla goryla
- 54 Sowa papla
- 55 Samotny szympanś
- 56 Chichocząca hiena
- 57 Nie bądź wężem
- 58 Kłótnia o księżyc
- 59 Papuga, co brzydko mówiła
- 60 Nadęta kura
- 61 Wielbłąd przy stole
- 62 Niewychowany król lew

NAJLEPSZE KSIĄZKI

dla dzieci!

Zagadki dla dzieci

Grzegorz
Strzeboński

SUPER
HIT

Bajki dla chłopców

Małgorzata Białek

Bajki dla dziewczynek

Małgorzata Białek

Co warto wiedzieć o krajach

Grzegorz Strzeboński

SUPER
HIT

Najciekawsze bajki przedszkolaka

Mądre bajki

Agnieszka Antosiewicz

Baśnie babuni

Katarzyna Kieś-Kokocińska

Nasze polskie rymowanki

Elementarz – czytamy metodą sylabową

Alicja Karczmarska-Strzebońska

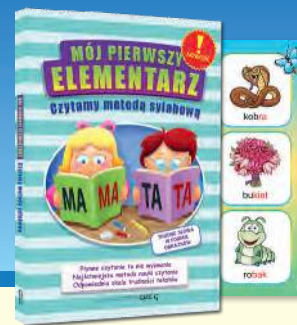
Elementarz – czytamy bajki metodą sylabową

Alicja Karczmarska-Strzebońska

Elementarz – ćwiczenia w czytaniu i pisaniu

Marta Kurdziel

Mój pierwszy elementarz – czytamy metodą sylabową

Alicja Karczmarska-Strzebońska

Czytanki metodą sylabową

Hans Christian Andersen, Jakub i Wilhelm Grimm, Charles Perrault

Czytanie ze zrozumieniem

Marta Kurdziel

Mój pierwszy elementarz – matematyka

Marta Kurdziel

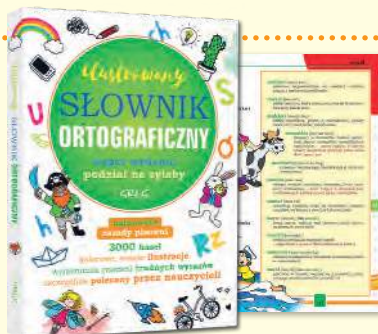

Elementarz – matematyka

Marta Kurdziel, Maria Zagnińska

NAJLEPSZE SŁOWNIKI obrazkowe!

Pełnej oferty szukaj w najlepszych księgarniach i na www.greg.pl!

Ilustrowany słownik ortograficzny

podział słów na sylaby

Ilustrowany słownik angielsko-polski, polsko-angielski

uproszczona wymowa

Dobre maniery to podstawa, by zawsze wiedzieć, jak się zachować! Ale jak nauczyć się tych wszystkich reguł? Z pomocą przyjdzie *Elementarz dobrych manier* – książka zawierająca krótkie, zabawne wierszyki na temat zasad dobrego wychowania. Każdemu wierszykowi towarzyszy kolorowa ilustracja lub zdjęcie oraz dodatkowy komentarz. Mały czytelnik dowie się, jak sobie radzić w wielu codziennych sytuacjach – jak się witać z dorosłymi, a jak z innymi dziećmi; co zrobić, jeśli przez przypadek zniszczyło się cudzą rzecz; dlaczego nie powinno się pokazywać na nikogo palcem; jak postępować, gdy jest się na kogoś bardzo złym; dlaczego nie należy opierać łokci na stole podczas jedzenia i wiele innych!

Elementarze
dla Twojego dziecka! →

GREG
WYDAWNICTWO

Wydawnictwo GREG
ul. Klasztorna 2B ■ 31-979 Kraków
www.greg.pl